

Tehtäviä selkokirjaan

Oikeusjuttu

Franz Kafka

Suomentanut ja selkomukauttanut Tuomas Kilpi

Sisällys

Kysymyksiä kirjasta	2
Sanastoa	9
Oikein vai väärin?	9
Tapahtumat järjestykseen	10
Kuka sanoi?	10
Sanaristikko	11
Keskustelu- ja kirjoitustehtäviä	12
Tiedonhakutehtäviä	14

Nämä tehtävät on tarkoitettu tukemaan selkokirjan käyttöä opetuksessa ja opiskelussa. Kaikkia tehtäviä saa käyttää, kopioida, levittää ja muokata vapaasti.

Franz Kafkan romaanin Oikeusjuttu on suomentanut ja selkomukauttanut Tuomas Kilpi. Kirjan on julkaissut Oppian. Lisää selkokieliä tiet- ja kaunokirjoja löydät osoitteesta selko.oppian.fi

Kysymyksiä kirjasta

| Valitse oikea vastaus. Ympyröi oikea kirjain.

Lue sivut 6–25.

Luvut: Kirjailijasta · Kirjan henkilöitä · 1. Pidätys

1. Mitä Kafka sanoi ystävälleen Max Brodille ennen kuolemaansa?
 - a) ”Polta kaikki tekstini.”
 - b) ”Julkaise kaikki tekstini.”
 - c) ”Säilytä kaikki tekstini.”
2. Mitä vartijat halusivat viedä K.:lta mukanaan?
 - a) Kultaisen kellon
 - b) Hyvät vaatteet
 - c) Tärkeät paperit
3. Mitä vartijat tekivät, kun K. haki paperinsa?
 - a) He siivosivat K.:n huonetta.
 - b) He lukivat K.:n kirjeitä.
 - c) He söivät K.:n aamiaista.
4. Missä huoneessa tarkastaja istui?
 - a) K.:n omassa huoneessa
 - b) Rouva Grubachin olohuoneessa
 - c) Neiti Bürstnerin huoneessa
5. Mitä tarkastaja sanoi K.:lle?
 - a) ”En tiedä edes, oletteko syytettynä.”
 - b) ”En tiedä, kuka teidät on pidättänyt.”
 - c) ”Tiedän, että olette varmasti syyllinen.”
6. Minne K. meni pidätyksen jälkeen samana aamuna?
 - a) Kahvilaan aamiaiselle
 - b) Poliisiasemalle
 - c) Töihin pankkiin
7. Miksi K. suuttui rouva Grubachille illalla?
 - a) Rouva pyysi häneltä lisää vuokraa.
 - b) Rouva oli päästänyt vartijat sisään.
 - c) Rouva puhui pahaa neiti Bürstneristä.
8. Mitä neiti Bürstner sanoi tuomioistuimesta?
 - a) ”Tuomioistuin tekee aina virheitä.”
 - b) ”Tuomioistuimella on omituinen vetovoima.”
 - c) ”Tuomioistuin pelottaa minua kovasti.”

9. K. huusi, ja joku koputti seinään. Kuka nukkui viereisessä huoneessa?

- a) Rouva Grubachin kokki
- b) Rouva Grubachin veljenpoika
- c) Rouva Grubachin vanha isä

10. Miltä K.:sta tuntui, kun hän meni nukkumaan?

- a) Hän oli tyytyväinen itseensä.
 - b) Hän oli surullinen ja yksinäinen.
 - c) Hän oli peloissaan ja vihainen.
-

Lue sivut 26–33.

Luku: 2. Tutkinta

11. Minne pankin varajohtaja kutsui K.:n sunnuntaiksi?

- a) Maatilalleen
- b) Kesämökilleen
- c) Purjeveneelleen

12. Miksi K. kysyi ihmisiltä puuseppä Lanzia?

- a) Hän luuli, että Lanz oli tuomioistuimen virkamies.
- b) Tuomari oli käsenyt häntä kysymään Lanzia.
- c) Hän ei voinut kysyä, missä tuomioistuin oli.

13. Mitä tutkintatuomari sanoi K.:lle heti alussa?

- a) ”Teidän piti olla täällä tunti sitten.”
- b) ”Teidän piti tuoda paperinne mukaan.”
- c) ”Teidän piti tulla vasta huomenna.”

14. Mitä tuomari kysyi K.:lta?

- a) ”Olette siis puuseppä?”
- b) ”Olette siis maalari?”
- c) ”Olette siis kauppias?”

15. K. näki saman merkin kaikkien miesten kauluksessa. Mitä hän ymmärsi?

- a) Kaikki kuuluivat tuomioistuimeen.
 - b) Kaikki olivat poliiseja.
 - c) Kaikki olivat syytettyjä.
-

Lue sivut 34–46.

Luku: 3. Opiskelija

16. K. tapasi saman nuoren naisen kuin tutkinnassa. Kuka oli naisen aviomies?

- a) Oikeuden virkamies
- b) Tutkintatuomari
- c) Opiskelija Bertold

17. Opiskelija oli aina naisen perässä. Miksi naisen mies ei estänyt sitä?

- a) Hän ei tiennyt asiasta mitään.
- b) Hän ei halunnut menettää työtään.
- c) Opiskelija oli hänen veljensä.

18. Miksi K. halusi viedä naisen mukanaan?

- a) Hän halusi kostaa tuomarille.
- b) Hän halusi naiselta apua oikeusjuttuun.
- c) Hän halusi tutustua naisen mieheen.

19. Missä tutkintatuomarin toimisto oli?

- a) Talon kellarissa
- b) Talon ullakolla
- c) Talon pihalla

20. Keitä ihmiset käytävän penkeillä olivat?

- a) Asianajajia
- b) Syytettyjä
- c) Virkamiehiä

21. Miksi K.:ta alkoi huimata käytävällä?

- a) Hän pelkäsi korkeita paikkoja.
- b) Hän oli sairastunut flunssaan.
- c) Ilma oli kuuma ja huono.

22. Tyttö ja tiedonantaja näyttivät portailla kalpeilta. Miksi?

- a) He eivät kestäneet raikasta ilmaa.
- b) He eivät kestäneet kirkasta valoa.
- c) He eivät kestäneet kovaa melua.

Lue sivut 47–57.

Luvut: 4. Neiti Bürstnerin ystävä · 5. Piiskaaja

23. Kuka muutti neiti Bürstnerin huoneeseen?

- a) Kapteeni Lanz
- b) Rouva Grubach
- c) Neiti Montag

24. Miksi neiti Bürstner ei halunnut puhua K.:n kanssa?

- a) Hänen mielestään keskustelu ei kannattanut.
- b) Hän oli muuttanut kauas toiseen kaupunkiin.
- c) Hän oli rakastunut kapteeni Lanziin.

25. Miksi piiskaaja löi vartijoita?

- a) He olivat lyöneet K.:ta pidätyksen aikana.
- b) K. oli kertonut heistä tuomarille.
- c) He olivat päästäneet K.:n karkuun.

26. Miksi piiskaaja ei ottanut K.:n rahoja?

- a) Hän pelkäsi, että häntäkin rangaistaan.
- b) Hän oli jo saanut tarpeeksi rahaa.
- c) Hän ei uskonut, että K. maksaa.

27. Palvelijat kysivät, onko jotain tapahtunut. Mitä K. vastasi?

- a) ”Pihalla vain huutaa koira.”
- b) ”Joku on loukannut itsensä.”
- c) ”Kadulla riitelee 2 miestä.”

28. Seuraavana iltana K. avasi saman oven uudelleen. Mitä hän näki?

- a) Huone oli tyhjä, ja kaikki oli siivottu pois.
- b) Kaikki oli samoin kuin edellisenä iltana.
- c) Franz istui siellä yksin ja itki kovaa.

Lue sivut 58–69.

Luku: 6. Setä

29. Keneltä Karl-setä oli kuullut K.:n oikeusjutusta?

- a) Rouva Grubachilta
- b) K.:n serkulta
- c) Pankin varajohtajalta

30. Setä halusi, että K. tulee maalle. Miksi K. ei halunnut lähteä?

- a) Hän ei pitänyt sedän perheestä.
- b) Hänellä oli liikaa töitä pankissa.
- c) Hänestä matka näytti paolta.

31. Kuka asianajaja Huld oli sedälle?

- a) Vanha työkaveri
- b) Vanha koulukaveri
- c) Vanha naapuri

32. Kuka istui hiljaa asianajajan huoneen nurkassa?

- a) Tarkastaja
- b) Tutkintatuomari
- c) Kansliapäällikkö

33. Miksi Leni heitti lautasen seinään?

- a) Hän halusi saada K.:n luokseen.
- b) Hän oli vihainen K.:n sedälle.
- c) Hän halusi herättää asianajajan.

34. Mitä Leni neuvoi K.:ta tekemään?

- a) Lähtemään maalle
- b) Valehtelemaan tuomarille
- c) Tunnustamaan kaiken

35. Miksi setä oli vihainen K.:lle?

- a) K. oli ollut tuntikausia Lenin kanssa.
- b) K. oli riidellyt kansliapäällikön kanssa.
- c) K. oli kertonut perheen salaisuudet.

Lue sivut 70–80.

Luku: 7. Tehtailija ja maalari

36. Mitä K. halusi kirjoittaa tuomioistuimelle?

- a) Kuvauksen koko elämästään
- b) Valituksen asianajajastaan
- c) Kirjeen tutkintatuomarille

37. Miksi K. ei ollut tyytyväinen asianajaja Huldiin?

- a) Huld kertoi K.:n asiat muille.
- b) Huld pyysi liikaa rahaa.
- c) Huld ei tehnyt juuri mitään.

38. Mitä varajohtaja sanoi tehtailijalle K.:sta?

- a) ”Herra K. ei ymmärrä tätä asiaa.”
- b) ”Herra K. vaikuttaa tänään hyvin väsyneeltä.”
- c) ”Herra K.:lla on tänään liian kiire.”

39. Kuka oli kertonut tehtailijalle K.:n oikeusjutusta?

- a) Asianajaja Huld
- b) Pankin varajohtaja
- c) Maalari Titorelli

40. Mitä maalari sanoi näennäisestä vapauttamisesta?

- a) ”Asiakirjat tuhotaan, ja olette täysin vapaa.”
- b) ”Oikeusjuttu voi alkaa uudelleen milloin tahansa.”
- c) ”Oikeusjuttu ei lopu koskaan.”

41. Maalari näytti pienen oven sängyn takana. Mitä oven takana oli?

- a) Tuomarin työhuone
 - b) Vankilan käytävä
 - c) Tuomioistuimen käytävä
-

Lue sivut 81–93.

Luku: 8. Kauppias Block

42. Kuinka kauan Blockin oikeusjuttu oli kestänyt?

- a) Alle 1 vuoden
- b) 2–3 vuotta
- c) Yli 5 vuotta

43. Mikä oli Blockin salaisuus?

- a) Hän oli tuomioistuimen virkamies.
- b) Hänellä oli 5 muutakin asianajajaa.
- c) Hän oli Lenin rakastaja.

44. Block kertoi, mitä ihmiset tuomioistuimessa puhuivat K.:sta. Mitä he sanoivat?

- a) ”Hän pääsee varmasti vapaaksi.”
- b) ”Hänet tuomitaan varmasti pian.”
- c) ”Hän on varmasti hyvin rikas.”

45. Miksi asianajaja kutsui Blockin huoneeseen?

- a) Hän halusi näyttää, miten muita syytettyjä kohdellaan.
- b) Hän halusi, että Block kertoo K.:lle tuomarin sanat.
- c) Hän halusi antaa Blockille potkut K.:n edessä.

46. Mitä Block teki asianajajan sängyn vieressä?

- a) Hän nukkui lattialla.
- b) Hän luki asiakirjoja ääneen.
- c) Hän suuteli asianajajan kättä.

47. Mitä kirjassa sanotaan Blockista luvun lopussa?

- a) Hän oli asianajajan paras ystävä.
 - b) Hän oli asianajajan koira.
 - c) Hän oli asianajajan tärkein asiakas.
-

Lue sivut 94–108.

Luvut: 9. Tuomiokirkossa · 10. Loppu

48. Miksi K. meni tuomiokirkkoon?

- a) Leni oli pyytänyt häntä tulemaan sinne.
- b) Hän halusi rukoilla kirkossa yksin.
- c) Hänen piti esitellä kirkkoa asiakkaalle.

49. Pappi huusi K.:n nimeä. Mitä K. ajatteli ensin?

- a) ”Nyt minut pidätetään uudelleen.”
- b) ”Voin jatkaa matkaa. Sitten olen vapaa.”
- c) ”Pappi tuntee varmasti setäni.”

50. Mitä pappi sanoi K.:n oikeusjutusta?

- a) ”Sinua pidetään syyllisenä.”
- b) ”Sinua pidetään vaarallisena.”
- c) ”Sinua pidetään hulluna.”

51. Mitä ovenvartija sanoi miehelle papin tarinan lopussa?

- a) ”Tämä ovi oli vain sinulle.”
- b) ”Tämä ovi oli kaikille ihmisille.”
- c) ”Tämä ovi oli aina auki.”

52. Mitä mieltä pappi oli ovenvartijasta?

- a) Ovenvartija oli paha ihminen.
- b) Ovenvartija johti miestä harhaan.
- c) Ovenvartija teki vain työtään.

53. 2 herraa tuli hakemaan K.:ta. Mitä K. ajatteli heistä?

- a) He olivat asianajajan apulaisia.
- b) He olivat pankin virkailijoita.
- c) He olivat huonoja näyttelijöitä.

54. Poliisi tuli ryhmää kohti. Mitä K. teki?

- a) Hän veti herrat nopeasti eteenpäin.
- b) Hän pyysi poliisilta apua.
- c) Hän pysähtyi ja odotti poliisia.

55. Mitä K. sanoi ennen kuolemaansa?

- a) ”Antakaa anteeksi!”
- b) ”Olen syytön!”
- c) ”Niin kuin koiran!”

Sanastoa

Mitä sana tarkoittaa? Kirjoita viivalle oikean selityksen kirjain.

1. pidättää s. 10	_____	a) kuoppa, josta kaivetaan kalliota
2. vuokranantaja s. 10	_____	b) päästää joku vapaaksi rangaistuksesta
3. kuulustella s. 30	_____	c) korkea paikka kirkossa, josta pappi puhuu
4. armahtaa s. 53	_____	d) kysyä ihmiseltä tarkkoja kysymyksiä rikoksesta
5. asianajaja s. 61	_____	e) liian ylpeä omasta ulkonäöstään
6. tunnustaa s. 67	_____	f) asunnon omistaja, jolle asukas maksaa rahaa joka kuukausi
7. turhamainen s. 67	_____	g) kertoa, että on tehnyt rikoksen
8. uskollinen s. 84	_____	h) ihminen, joka puolustaa toista oikeudessa
9. saarnatuoli s. 95	_____	i) sellainen, joka pysyy aina toisen puolella
10. kivilouhos s. 106	_____	j) ottaa joku kiinni rikoksen takia

Oikein vai väärin?

Lue lause. Onko lause oikein vai väärin? Laita rasti oikeaan ruutuun. Tee tämä tehtävä, kun olet lukenut koko kirjan.

	Oikein	Väärin
1. Josef K. täytti 30 vuotta sinä päivänä, kun hänet pidätettiin.	☐	☐
2. Tutkinta oli hienossa talossa kaupungin keskustassa.	☐	☐
3. K. kertoi tutkinnassa, että vartijat söivät hänen aamiaisensa.	☐	☐
4. Neiti Montag oli ranskanopettaja.	☐	☐
5. Piiskaaja löi vartijoita K.:n kotona.	☐	☐
6. Karl-setä oli pankinjohtaja.	☐	☐
7. Maalari Titorelli maalasi tuomareita.	☐	☐
8. Kauppias Block nukkui usein tuomioistuimen käytävällä.	☐	☐
9. Leni soitti K.:lle, kun K. oli lähdössä tuomiokirkkoon.	☐	☐
10. Lopussa K. näki aukiolla rouva Grubachin.	☐	☐

Tapahtumat järjestykseen

Missä järjestyksessä asiat tapahtuvat kirjassa? Kirjoita ruutuun numero 1–8. Numero 1 on ensimmäinen tapahtuma. Tee tämä tehtävä, kun olet lukenut koko kirjan.

- ☐ K. meni ensimmäiseen tutkintaan.
- ☐ Vartija sanoi K.:lle, että hänet on pidätetty.
- ☐ Karl-setä vei K.:n asianajaja Huldin luo.
- ☐ 2 herraa tuli hakemaan K.:ta.
- ☐ Pappi kertoi K.:lle tarinan ovenvartijasta.
- ☐ Piiskaaja löi vartija Franzia.
- ☐ K. kävi maalari Titorellin luona.
- ☐ K. päätti antaa asianajajalle potkut.

Kuka sanoi?

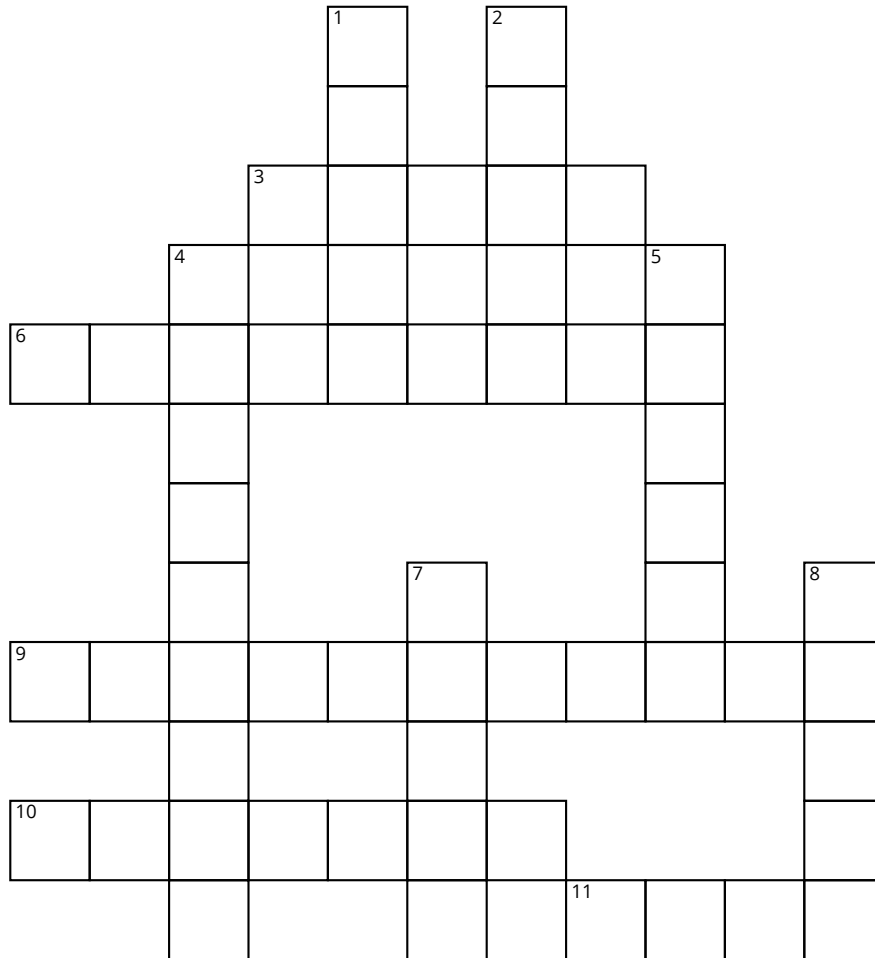
Kuka sanoo näin kirjassa? Valitse nimi laatikosta ja kirjoita se viivalle. Tee tämä tehtävä, kun olet lukenut koko kirjan.

Rouva Grubach · Tutkintatuomari · Franz · Willem · Karl-setä · Leni ·
Titorelli · Pappi

1. ”Olette pidätetty, mutta ette kuten varas.” _____
2. ”Kuulustelu on aina suuri etu syytetylle.” _____
3. ”Morsiameni odottaa minua pankin edessä.” _____
4. ”Sinusta ei saa tulla meidän häpeäämme.” _____
5. ”Minulla on pieni vika.” _____
6. ”Tuomioistuin on melkein jokaisella ullakolla.” _____
7. ”Etkö näe edes askelta eteesi?” _____

Sanaristikko

Lue vihjeet. Kirjoita vastaukset ruutuihin. Jokaiseen ruutuun tulee 1 kirjain. Tee tämä tehtävä, kun olet lukenut koko kirjan.

Vaakaan

- 3 K.:n etunimi.
- 6 Mies, joka löi vartijoita kepillä.
- 9 Tarinan mies, joka ei päästänyt miestä maalta sisään.
- 10 Talon ylin kerros katon alla. Maalari asui siellä.
- 11 Nuori nainen, joka antoi K.:lle talon avaimen.

Pystyyn

- 1 Pieni ja laiha kauppias. Hän oli asianajajan asiakas.
- 2 Hedelmä, jonka K. söi aamiaiseksi.
- 4 Maalari, jolta K. osti 3 taulua.
- 5 Paikka, jossa K. oli töissä.
- 7 Kirjan kirjoittaja. Hänen etunimensä oli Franz.
- 8 Hän huusi tuomiokirkossa K.:n nimeä.

Keskustelu- ja kirjoitustehtäviä

Keskustele parin tai ryhmän kanssa. Voit myös kirjoittaa vastaukset viivoille. Tee tämä tehtävä, kun olet lukenut koko kirjan.

1. Kirjan alussa K. ajattelee, että pidätys on ehkä vain pilaa. Lopussa hän ajattelee: ”Ei ole mitään järkeä taistella vastaan.” Miksi K. muuttuu? Mitä sinä arvaat?

2. Piiskaaja lyö vartijoita, koska K. kertoi heistä tuomarille. Onko se K.:n syy? Mitä mieltä sinä olet? Miksi?

- 3. Pappi kertoo tarinan miehestä maalta. Mies odottaa oven edessä koko elämänsä. Miksi mies ei mene sisään? Mitä sinä ajattelet tarinasta?**

- 4. Kirjan alussa kerrotaan sanasta kafkamainen. Se tarkoittaa outoa ja pelottavaa tilannetta, jota kukaan ei voi selittää. Keksi oma kafkamainen tilanne. Kirjoita siitä lyhyt tarina.**

Tiedonhakutehtäviä

Etsi tietoa kirjastosta tai internetistä. Kirjoita vastaus viivoille. Tee tämä tehtävä, kun olet lukenut koko kirjan.

1. Kirjan alussa on teksti kirjailija Franz Kafkasta. Etsi hänestä lisää tietoa. Vinkki: hae suomenkielisestä Wikipediasta sanoilla ”Franz Kafka”.

a) Kafka syntyi Prahassa vuonna 1883. Mihin maahan Praha silloin kuului?

b) Mitä Kafka opiskeli yliopistossa?

c) Kafka kirjoitti myös muita romaaneja. Kirjoita 1 romaanin nimi. Muodonmuutos ei ole romaani.

2. Kirjan alussa K. ajattelee, että hän elää oikeusvaltiossa. Myös Suomi on oikeusvaltio.

a) Mitä oikeusvaltio tarkoittaa? Vinkki: hae sanoilla ”perustuslaki helpolla suomen kielellä”.

b) Kirjassa tuomioistuimen asiat ovat salaisia. Voiko Suomessa kuka tahansa mennä seuraamaan tuomioistuimen istuntoa? Vinkki: hae sanoilla ”julkisuus yleisissä tuomioistuimissa”.
